

EVS

TEATAJA

2/94

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

Tänases numbris :

⇒ Vene-Eesti koostöölepingust	1
⇒ Katselaborite ja sertifitseerimisorganite presentatsioon	1
⇒ Tunnustatud sertifitseerimisorganid Eestis	2
⇒ Tunnustatud katselaborid Eestis	2
⇒ Mõõtevahendite tüübikinnitused Eestis.....	2
⇒ Standardite müügilepingutest.....	5
⇒ Eesti võtab osa ISO tehniliste komiteede tööst.....	5
⇒ Standardiseerimisest Taanis	6
⇒ Standardiseerimisest Saksamaal.....	7
⇒ Jaanuaris saadud	
- ISO standardid	6
- ISO 3166.....	11
- kataloogid.....	15
⇒ Rahvusvaheline metrooloogiasõnastik.....	12
⇒ CEN uus logo	12
⇒ Uutest standardite projektidest.....	13
⇒ Müügile saanud Eesti standardid.....	13
⇒ Detsembris registrisse kantud Eesti standardid ja tehnilised tingimused	14

Tunnustatud katselaborid Eesti seisuga 15.02.1994.a.

Reg.nr.	Labori nimetus	Kuuluvus	Address	Kontaktisik	Telefon	Tunnustusala
01.	Eesti Pümalüüdi Kesklaboratoorium	Eesti Pümalüüdi Kesklaboratoorium	EE01006 Tallinn Vilmsi 53	Karin Türl	42 61 19	Piimatooted - valgusisaldus Kjeldali meetodil, rasvasisaldus Gerberi ja Röse-Gotliebi meetodil, kuivainesisaldus 102°C juures, laktoosisisaldus jodomeetrilisel meetodil. Bakterioloogilised analüüsid - bakterite üldarv, kolibakterite hinnang
02.	TTÜ Ehitustooluse Instituudi Laboratoorium	TTÜ Ehitustooluse Instituudi Laboratoorium	EE0017 Tallinn Kopli 101	Verner Kikas Artur Hain	47 39 32 47 53 70	Mineraalsed sidemendid, betoonid ja kivimaterjalid - mass ja sellega seotud suurused, füüsikalised omadused, mehhaanilised omadused, mehhaanilised ja kliimaatilised välismõjud.
03.	RAS Standard Mööblikatselabor	RAS Standard Mööblikatselabor	EE0006 Tallinn Marja 9	Raivo Tomberg	53 24 88	Mööbel - vastupidavus, läbipaanevus, stabiilsus, tugevus, jäikus, pehmus, tõmbetugevus.
04.	Riigi Viljasalve Inspektsiooni Laboratoorium	Riigi Viljasalve Inspektsiooni Laboratoorium	EE0014 Tallinn Peterburi tee 56	Märt Nõges	21 25 08	Putlaastplaat - paandetugevus Teraviljad ja teraviljatooted - klaasilisus, niiskus, tuhatus, langemisarv, nakatus, mahukaal, märja ja kuiva kleepvalgu sisaldus, gluteenindeks, proteiin, võõr- ja prahilisand, organoleptika,
05.	Arenduskeskus ARETO Toidulabor	OÜ Toiduainetööstus Toidulabor	EE0102 Tallinn Mere pst.6	Tiiu Kosina	44 94 70	Viin, püritus, liköörid, õlu, vein, konjak, karastusjoogid, mesi, tärklis, õlid, rasvad, suhkur, kohvi tee, äädikhape, sooda, kondiitritooted, konserveeritud tooted, majonees, mineraalvesi, vesi, keedusool, melass, heitvesi, humal, kala ja kalatooted, leiva-saiatooted - ainete sisalduse ja omaduste analüüsid.
06.	Orto Toidulabor	Orto Toidulabor	EE0001 Tallinn Narva aint.9	Heidi Heim	43 85 73	Jahu, pagari- ja makaronitooted, kondiitritooted, suhkur, tärklis, pärm, alkoholita joogid, õlu, puu- ja aedviljakonservid, mahlad, alkohoolsed joogid, kalakonservid, kohv, kohvijoojad - ainete sisalduse ja omaduste analüüsid, toiduainete radioaktiivsus.

VENE-EESTI KOOSTÖÖLEPINGUST

Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega 11.jaanuarist 1993.a. nr.12-k nõustub valitsus Eesti Vabariigi Valitsuse ja Vene Föderatsiooni Valitsuse vahelise standardiseerimis-, sertifitseerimis- ja metroloogiaalase koostöölepinguga ja volitab Standardiameti peadirektorit Arno Univeri Vabariigi Valitsuse nimel ülnimetatud lepingule alla kirjutama. Leping allakirjutamine toimub peale Rosstandardi esimehele samasuguste volituste andmist Venemaa valitsuse poolt.

KATSELABORITE JA SERTIFITSEERIMISORGANITE PRESENTATSIOON

Standardiamet korraldas 15.veebruari k.a. Standardiameti poolt tunnustatud sertifitseerimisorganite ja katselaborite esitlemise. Üritusel osalesid peale Standardiameti RAS Metrosert ja RAS Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus töötajate ministriumide, ametite ja inspeksioonide vastutavad töötajad, sealhulgas Majandusministeeriumi asekanter hr. Tohver ja Välisministeeriumi välismajanduspoliitika osakonna juhataja hr. Kolbre.

Esitlemisest võtsid osa ka EVS-i juurde moodustatud akrediteerimis- ja sertifitseerimisnõukogu liikmed.

Avasõnavõttuga esines Standardiameti metroloogia- ja akrediteerimisosakonna juhataja hr.Krutob. Oma sõnavõttus peatus hr.Krutob akrediteerimis- ja sertifitseerimistegevusega seotud probleemidel.

Sellealase töö korrastamiseks ja suunamiseks ning rahvusvahelise kaubanduse soodustamiseks ja tarbijakaitse tõhustamiseks andis Vabariigi Valitsus välja määruse "Katsetus- ja kalibreerimislaborite ning kontroll- ja sertifitseerimisorganisatsioonides usaldatavuse kinnitamise kohta."

Nimetatud määruse alusel teostab Eesti Standardiamet katsetus- ja kalibreerimislaborite ning sertifitseerimisorganisatsioonide hindamist ja hindamistulemuste alusel nende tunnustamist või akrediteerimist Euroopa standardite seeria EN 45000 kohaselt.

Laborite ja sertifitseerimisorganite tunnustamine on üleminekuvormiks nende akrediteerimisele, mille käigus ei nõuta kõikide kvaliteedisüsteeme puudutavate EN 45001 punktide täielikku järgimist.

Käesolevaks momendiks on Eesti Standardiameti poolt välja antud tunnustamist tõendav dokument kuuele katselaborile. Nagu märkis hr.Krutob, tuleb laboritel jätkata tööd kvaliteedikäsiraamatuga ja alustada kvaliteedisüsteemide väljatöötamist, et lähematel aastatel taotleda labori akrediteerimist, mis eeldab edaspidise rahvusvahelise tunnustuse võimalikkust.

Seejärel andis hr. Univer kätte tunnistused RAS Metrosert tegevdirktorile hr.Vaherile toiduainete sertifitseerimise alal ja RAS Tartu Standardiseerimis- ja metroloogiakeskus tegevdirktorile hr. Kolgile puidutoodete alal. Sõnavõttudes tutvustasid hr.Vaher ja hr.Kolk oma tegevust ja edaspidiseid plaane sertifitseerimise alal.

Katselaborite poolt esines sõnavõttuga OÜ ARETO toidulabori juhataja pr.Kosina.

Hr. Tohver toonitas oma sõnavõtus katsetus- ja sertifitseerimistegevuse tähtsust toodete konkurentsivõime tõstmisel ja siseturu kaitsel.

Selle tegevuse mõju väliskaubandusele iseloomustas oma esinemises hr. Kolbre.

Sõnavõtjad lisasid aga, et sellealane töö on alles algstaadiumis ja rahvusvahelise tasandi saavutamiseks on vaja veel palju teha.

Tuleb loota, et üritus täitis oma ülesande ja aitab kaasa katse- ja sertifitseerimisalase töö edasiarendamisele.

Are Kunst

Standardiameti peaspetsialist

TUNNUSTATUD SERTIFITSEERIMISORGANID EESTIS SEISUGA 15.VEEBRUAR 1994

Reg.nr.	Organi nimetus	Aadress	Kontaktisik	Tel.	Tunnustusala
01.	RAS Metrosert	EE0003 Tallinn Aru 10	Raivo Riistop	49 00 01	Toiduained
02.	RAS Tartu SMK	EE2400 Tartu Ööbiku 10A	Hannes Veski	71 968	Puidutooted

TUNNUSTATUD KATSELABORID EESTIS SEISUGA 15.VEEBRUAR 1994

vt.tabel tiitellehe pöördel

MÕÕTEVAHENDITE TÜÜBIKINNITUSED EESTIS (ajavahemikus 01.11.1993-01.01.1994)

Mõõtevahendi tüüp	Valmistaja	Importija/müüja
1	2	3

ELEKTRONKAALUD

1.	raudteekaalud TRAPPER (kaalumiseks nii staatilises kui(Soome) ka dünaamilises režiimis)	OY PIVOTEX AB saarentie 3B, PL 8 02161 ESPOO Soome	OY PIVOTEX AB Käärme-
2.	autokaalud SCALEX	-"	-"
3.	kauplusekaalud DIGI DS-650 (Jaapan)	TERAOKA SEIKO Co AS Niine 4-6 EE0004 TALLINN	KÜLMARIKE
4.	-" DIGI SM-25	-"	-"

GAASIARVESTID

5. S4/20M, S6/20M, S10/20M, f-ma MAGNOL AS GS-Projekt Liivalaia 12
S16/32D (G 2,5 4 6 10) (Prantsusmaa) EE0001 TALLINN
6. G10, G16, G25 f-ma Rombach GmbH J.K.Pajarinen&Co Veneen-
(Saksamaa) tekijäntie 6 00210 HELSINKI
(Soome)
7. TZ 50...TZ 400 (G 40...6500) -"- -"

SOOJUSARVESTID

8. kompaktarvesti RV 731 AB SVM OÜ EKTACO
(Rootsi) Akadeemia tee 21E
EE0026 TALLINN
9. SVME 93, SVM 820(RV820) -"- AS HANSAB-T
Laulupeo 24 EE0001
TALLINN
10. Supercal 430, 433, 436 SONTEX S.A. AS ANTAL Sakala 12-3
(komplektis mehaanil. veearvest.)(Šveits) EE0001 TALLINN
11. Supercal 430, 433, 436 -"- ja AS MARKEL Liivalaia 11-10
(komplektis el-magn. kuluandur Krohne Messtechn. EE0001 TALLINN
ALTOFLUX) GmbH (Saksamaa)
12. Sonogyr WSD... Landis&Gyr -"-
(Saksamaa)

KUUMAVEEARVESTID JA -KULUMÕÖTURID

13. seeria MTW... GWF AG AS HANSAB-T Lauulupeo 24
(Šveits) EE0001 TALLINN
14. seeria M-T(RX...K) Hydrometer GmbH AS ANTAL Sakala 12-3
(Saksamaa) EE0001 TALLINN,
AS HANSAB-T Lauulupeo24
EE0001 TALLINN,
AS CASSIA Roopa 18
EE0031 TALLINN
15. seeria E-T(RX..K) -"- AS ANTAL Sakala 12-3
EE0001 TALLINN
16. seeria E-TX -"- AS CASSIA Roopa 18
EE0031 TALLINN
17. seeria M-TX -"- -"
18. WS-XKA -"- -"
19. WP-X, WP-T, WP-XKA -"- -" ja
AS ANTAL Sakala 12-3
EE0001 TALLINN
20. WS (Cosmos WS, SVMV-1) H.Meinecke AG AS HANSAB-T Lauulupeo24
(Saksamaa) EE0001 TALLINN

21. WS-QN...PE 130 Spanner-PolluxGmbH AS MERX Roosikrantsi 6
(Saksamaa) EE0001 TALLINN
22. kulumõõtur-kuumeveearvesti Krohne Messtech- AS MARKEL
ALTOFLUX IFM 4080K ja nik GmbH Liivalaia 11-10
IFM 4080F (Saksamaa) EE0001 TALLINN

KÜLMAVEEARVESTID

23. SPX M-T(XTU) Spanner-Pollux GmbH ME Tallinna VK Ädala 10
(Saksamaa) EE0006 TALLINN
24. CB-15 Tšistopoli Kellatehas AS ELLIPS LTD Fontanka
"VOSTOK" kaldapealne 40
(Venemaa) 191126 St.Peterburg VENE-
MAA
25. seeria M-NR Hydrometer GmbH AS CASSIA Roopa 18
(Saksamaa) EE0031 TALLINN

ELEKTRIARVESTID

26. 3-f. arvestid MIRA T31... ISKRA ŠTEVCI AS SLO ES Tatari 23/25
(Sloveenia) EE0001 TALLINN
27. 3-f arvestid GH 46 tf a237 Ganz Meter Factory ONNINEN OY Sadama 11
(Ungari) EE0001 TALLINN

MUUD

28. f-ma AEG el-arvestite tariifilülituskellad VSD... AS SLO ES Tatari 23/25
ja VSE... EE0001 TALLINN
29. f-ma Theben el-arvestite tariifilülituskellad
SULEIKA SUL 188 hw -"
30. f-ma Theben el-arvestite tariifilülituskellad AS TALGER-ELEKTRO-
TERMINA TR 610, 611, 612, 653 ja TEHNIKA Laki 16
MEMPHIS MEM 198 h, 199 h EE0006 TALLINN
31. f-ma Legrand el-arvestite tariifilülituskellad AS KLINLMANN EESTI
MICROREX QW, D21, D22 Laki 24-105 EE0006
TALLINN
32. f-ma GRÄSSLIN el-arvestite tariifilülituskellad AS CUKULUS Mammaste
V 86/1 digi EE2600 Põlva maakond
33. f-ma Endress&Hauser temperatuuriandurite Pt100 ELVI-Aqua Kreutzwaldi 1
seeria (s.h. mudelid toiduainetetööstusele ja soojus- EE2400 TARTU
arvestitele valitud andurite paarid)

STANDARDITE MÜÜGILEPINGUTEST

Nagu juba varem teatatud, on EVS-il sõlmitud mitmeid lepinguid standardite müügiks.

Koostööleping DIN-iga, mille raames on sõlmitud leping Beuth Verlag GmbH ja EVS vahel, mis annab õiguse DIN-standardite müügiks; DIN-standardite eesti keelde tõlkimiseks ja nende ülevõtmiseks EVS standarditeks.

Soome Standardiliidu SFS ja EVS vahel on sõlmitud 1993.a. novembris SFS publikatsioonide müügileping, mille järgi EVS on Eestis kõigi SFS publikatsioonide müüja.

Sõlmitud on leping BSI-iga Briti standardite ülevõtmiseks, mida pikendati kuni 01 01 95. Käesolev leping lubab kuni nimetatud ajani tasuta tõlkida ja võtta kasutusele EVS standarditena Briti standardeid. Müügileping on käesoleval ajal sõlmimisel.

Peale nende maade standardite müügilepingute on EVS-il õigus müüa rahvusvahelisi ISO standardeid. IEC standardite müügi ja nende ülevõtmise tingimuste kohta on esitatud järelepärimine IEC-le.

Kõikide standardite müügihinnad avaldatakse järgmises EVS Teatajas.

EESTI VÕTAB OSA ISO TEHNILISTE KOMITEEDE TÖÖST

EVS on registreeritud järgmiste ISO Tehniliste Komiteede vaatlejaliikmeks

ISO/IEC JTC 1 Infotehnoloogia

EVS-i esindab Informaatikafond

ISO/TC 3 Istud ja tolerantsid

EVS-i esindab Masinaehitajate Liidu poolt hr.Märtson

ISO/TC 23 Traktorid, põllu- ja metsatöomasinad

EVS-i esindab Põllumajandusmasinate Tootjate Liit

ISO/TC 47 Keemia

EVS-i esindab Keemiatööstuse Liit

Taotlused on esitatud veel kahe tehnilise komitee tööst osavõtuks, need on

ISO/TC 61 Plastikud

ISO/TC 176 Kvaliteedi juhtimine ja tagamine

Vaatlejaliikme staatus annab õiguse osaleda komitee istungitel ja saada komitee töömaterjale.

ISO Tehniliste komiteede nimekiri on avaldatud EVS Teataja lisanumbris ISO EXTRA.

Tehniliste komiteede tööst osavõtust huvitatud organisatsioonidel pöörduda vastava taotlusega EVS-i poole.

STANDARDISEERIMISEST TAANIS

Standardiseerimise alguseks loetakse Taanis 1892.aastat, mil Taani Keemiatööstuse, Tsiviilehituse, Elektrotehnika ja Masinaehituse Inseneride Ühing alustasid standardiseerimist, mida tollal nimetati tegevusjuhendiga seotud tööks. Esimeseks töötulemuseks oli 1893.a. protokoll, mis kinnitas Taanis kasutatavad rauamargid.

1908.aastal, kaks aastat peale IEC moodustamist, moodustati ka Taani Elektrotehnika Komitee. 1926.a. loodi Taani Standardiseerimise Komitee. Alustati tagasihoidlikult, sekretariaat asus Kopenhaagenis ja kogu personal koosnes ühest osalise tööajaga insenerist ja masinakirjutajast. Sekretariaat laienes tasapisi ja 25.aastapäevaks oli personal juba 14-liikmeline. 1961.a kolis nüüd juba Taani Standardiassotsiatsiooniks nimetatud organisatsioon Hellerupi. Personal oli selleks ajaks kasvanud 34-ni.

Tegevus edenes algul aeglaselt ja erilisi tulemusi polnud märgata. Sedamööda aga, kuidas kasvas arusaamine standardiseerimise tähtsusest, hakkasid ilmema ka töötulemused.

Näiteks Taani standard DS 53 kehtib aastast 1967 kuni siiani. See standard täpsustab õllepudelite mõõdud ja on rahvusvaheliselt tunnustatud. Nimetatud standard võimaldab igal pool kasutada ühesugust avajat.

1985.a. oli personal juba 60-liikmeline.

Ühisturg ja selle areng tõid kaasa standardimistegevuse plahvatusliku kasvu Euroopas. 1986.a. käivitas Taani Standardiassotsiatsioon DS ka sertifitseerimise.

1991.a. kolis DS oma pragusesse asukohta Baunegårdsvej 73.

DANSK STANDARD (Taani Standardiassotsiatsioon) loodi 01 01 92 kui ühendus Taani Standardiassotsiatsioonist, Taani Elektrotehnika Komiteest ja Tegevusjuhendite Komiteest.

STAATUS JA EESMÄRGID

Taani Standardiassotsiatsioon (Danish Standards Association) DS on sõltumatu, mitteriiklik organisatsioon. DS on Tööstusministeeriumi poolt kinnitatud tehnoloogilise teenistuse institutsioon ja on ametlikult tunnustatud Taani keskne standardimisorganisatsioon.

Taani Standardiassotsiatsiooni eesmärgiks on edendada standardimist ja sertifitseerimist.

1992/1993 aastavahetuseks oli DS-l 130 töötajat. Aastakäive 1992.a. oli 95 miljonit DKK.

DS on teenindav institutsioon, kes muuhulgas abistab Taani ettevõtteid selliste üldstandardite rakendamisel, mis aitavad kaasa kaubanduslike tõkete kõrvaldamisele nii Ühisturus kui ka kogu maailmas.

DS juhib standardimistegevust Taanis ja loob kontakte huvitatud poolte ja/või Euroopa standardiorganisatsioonide vahel.

DS on akrediteeritud Taani Akrediteerimisskeemi DANAK ja Hollandi RVC (Road voor de Certificatie) kohaselt sertifitseerimaks ettevõtete kvaliteedi tagamise süsteeme vastavuses DS/ISO 9000 seeriaga. Teiseks tegevuseks on toodete ja personali sertifitseerimine.

DS on ISO, IEC, CEN, CENELEC ja INSTA liige. DS vastutab Taani, Euroopa ja rahvusvaheliste standardite ametliku müügi eest Taanis.

DS on Taani GATT Infopunkt. vastavalt GATT lepingule ning on vastutav EÜ infoprotseduuri eest standardite osas, mis vastavad EÜ Direktiivi 83/189 nõuetele.

ORGANISATSIOON

DS tegevuspõld laieneb kiiresti. DS teenuste tähtsust on tõstnud Euroopa Ühisturu tekkimine. Seoses teadlikkuse kasvuga on tunduvalt tõusnud vajadus energia, keskkonnakaitse ja ohutuse standardite järele.

Täna osalevad rohkem kui 3000 spetsialisti nii tööstuse, kaubanduse kui võimuorganite esindajad 500 standardiseerimiskomitees Taanis. Komiteed esindavad ka Taani huve keske Taani Standardiassotsiatsiooni kaudu.

Peamist vastutust kannab DS 10-liikmeline Täitevkomitee. Täitevkomiteesse kuuluvad Taani tööstuse, kaubanduse, võimuorganite jt. organisatsioonide esindajad.

DS-il on kaks tegevusliini:

standardimine ja sertifitseerimine.

Standardimisega tegeleb 6 tehnilist osakonda:

1. Ehitus. Energia
2. Elekter
3. Infosüsteemid
4. Tervishoid, keskkond
5. Logistika
6. Masinaehitus. Töökeskkond

Tarbijahuvidega seotud standardimisküsimustega tegeleb tarbijakomitee.

Sertifitseerimine jaguneb süsteemi sertifitseerimiseks vastavalt ISO 9000 sarjale ja toodete ning personali sertifitseerimiseks.

FINANTSEERIMINE

DS standardimistegevust finantseeritakse Taani Kaubanduse ja Tööstuse Arendusagentuuri ja standardimisest huvitatud organisatsioonide toetuste kaudu, standardite ja käsiraamatute müügituludest.

DS standardikomiteede ja töögruppide liikmed peavad rahaliselt toetama DS-i osalemaks standardimistegevuses. Need toetused katavad osa juhtimiskuludest. Lisaks sellele tasuvad liikmed ise oma reisikulud ja kulutavad töögruppide liikmetena oma tööaega.

DS käive on viimasel ajal kõvasti kasvanud. Kui 1982.a. oli käive 22 miljonit DKK, siis 1992.a. oli see juba 95 miljonit DKK.

Tähtsaks sissetulekuallikaks on tulud standardite müügist. Tulu standardite müügist ja sertifitseerimisest on samal ajavahemikul kasvanud 7 miljonist DKK-st 1982.a. 38 miljoni DKK-ni 1992.a.

Sertifitseerimistulud arvatakse lähiaastatel jõudsalt kasvavat. Sertifitseerimisosakond töötab täielikult turumajanduse tingimustes konkureerides avalikult teiste sertifitseerimisorganitega.

STANDARDISEERIMISEST SAKSAMAAL

Saksa rahvusliku standardimissüsteemi ja DIN Saksa Standardiinstituudi loomise tingis esimene maailmasõda. Seni eksisteeris palju omavahel konkureerivate ettevõtete ja regionaalseid standardisüsteeme. Esimese maailmasõja tagajärjel tõusis vajadus relvade järele, mis oli 1916.a. Relvade ja Laskemoona Valitsuse ja Kuningliku Tööstusbüroo (Fabo) tekkimise põhjuseks. Fabo lõi sidemed Saksa Inseneride Liiduga VDI standardiseerimisega seotud küsimuste lahendamiseks.

Sellesse protsessi lülitus ka Saksa Masinaehituseettevõtete Assotsiatsioon VDMA. Nähti ette standardite väljatöötamine järgmistes valdkondades:

üldised mõõtude tabelid
konstruktsioonelemendid
tööriistad
materjalide tabelid

1917.a. asutati Saksa Masinaehituse Standardite Komitee.

1919.a. Saksa Tööstuse Standardite Komitee NADI. 1919.a. organiseeriti Standardite kontrolli komitee.

Märtsis 1919 hakati standardite tähistuses kasutama "DI Norm" asemel "DIN".

1926.a. Komitee nimetus muudeti Saksa Standardikomiteeks DNA.

1951.aastast esindas standardiseerimise alal kogu Saksamaad ISO liikmeks saanud DNA.

1954.a. loodi SDV Ministrite Nõukogu juures Standardiamet /Amt für Standardisierung AfS/. SDV standardid nimetati TGL - Technische Normen, Gütevorschriften und Lieferbedingungen Selleks ajaks eksisteerivatest DIN standarditest 15-20% kinnitati kui TGL ja need tunnistati kohustuslikeks.

1972.a. andis AfS avalduse ISO-sse astumiseks. Avaldus rahuldati 1.jaanuaril 1988, mil SDV sai ISO liikmeks, 1972.a moodustati ASMW "Amt für Standardisierung, Messwesen und Warenprüfung".

1975.a nimetati DNA ümber Saksa Standardiinstituudiks (DIN-Deutsches Institut für Normung).

Alates 1.augustist 1990.a. vastutab kogu Saksamaa standardiseerimise eest DIN. Sel ajal kehtis 33000 TGL, mida säilitatakse DIN-is. Osa neist on kehtivuse kaotanud, osa neist on olnud aluseks uutele DIN standarditele või alles ootavad läbivaatamist. DIN ei ole ASMW õigusjärglane, seetõttu ei vastuta ta TGL standardite eest.

Käesoleval ajal on DIN-is 800 töötajat. Neist 200 töötab palgaliste kaastöötajatena standardikomiteedes.

DIN STANDARDID ÕIGUSSÜSTEEMIS

DIN standardid ei ole õigusnormid. Õigusnormide väljaandmine ei kuulu DIN-i kompetentsi.

Vastavalt Saksa konstitutsioonile on seadusandlik võim parlamendil või õigusaktide kohaselt Föderaalvalitsusel, Föderaalministril või Maavalitsustel.

DIN standardid on soovitusel, mis luuakse asjast huvitatud ringkondade spetsialistide ühistöö tulemusena kõikide hüvanguks.

Standardid on kõikidele vabaks kasutamiseks. Seega ei ole neil käsufunktsiooni, nagu on õigusaktidel.

DIN standardid ei ole õigusnormid ei oma vormilt, loomisprintsibilt ega ka kasutuseesmärgi poolest.

Erinevalt ettevõttestandarditest ei ole DIN standardid koostatud mingit kindlat ettevõtet silmas pidades, vaid nad on ette nähtud üldiseks kasutamiseks.

DIN standardeid kasutatakse erinevates ettevõtetes, seetõttu kuuluvad nad tööstusharudevaheliste tehniliste standardite hulka.

DIN standardeid kasutatakse õigusloomes, õigusnormide kasutamisel põhiliselt kohtuotsuste tegemisel ja eelkõige lepingute sõlmimisel tänu oma üldkasutatavusele ja seetõttu, et nad on koostatud spetsialistide poolt korrastatud metoodika alusel.

Õigusnormide kehtestamisel on DIN standardid ühendavaks lüliks õiguse ja tehnika vahel.

Lepingute sõlmimisel kasutatakse DIN standardeid tehniliste garantiide määramisel. Vaatamata sellele, et DIN standarditel ei ole otsesest õiguslikku staatust, on nad sellise kasutamise tõttu mitmekülgse õigusliku tähendusega. On mitmesuguseid meetodeid, mil viisil tehnilised standardid on seotud õigusega. Nendest kolm olulisemat on:

- põhiklausel (selgitav märkus)
- viitemetod
- inkorporatsioon

PÕHIKLAUSEL seadustes määrab, millisele teaduse ja tehnika tasemele peavad vastama tunnustatud tehnikanormid ja üldkasutatavad arhitektuurireeglid. Selle meetodi eelis on võimalus põhiklausli dünaamiliseks kohandamiseks vastavalt tehnika tasemele.

Tihedam side standardite ja õigusnormide vahel on nn. *VIITEMEETODI* puhul. Kasutatakse täisviidet ja numbriviidet. Täisviite puhul viidatakse õigusnormis ka standardi väljaandmise kuupäevale. Numbriviite puhul - standardi numbrile. Viitemetoditest eelistatakse täisviidet, kuna numbriviidet loetakse õigusnormide puhul liiga ebamääraseks. Peale selle tähendaks numbriviite kasutamise korral standardi muutmine ka õigusnormi muutmist, mis aga teatavasti on seadusandlike organite prerogatiiv.

INKORPORATSIOON on standardi teksti kas sõna-sõnalt või valikuliselt õigusnormi teksti sissetoomine või selle avaldamine õigusnormi lisana.

DIN FOND RAAMATUKOGUS

Nõudlus Saksa standardite järgi on olnud juba pikemat aega suur. Seetõttu on eriti hinnatav Saksa abi meie riigile terve kehtiva Saksa standardite fondi näol.

Uus fond sisaldab 32 837 dokumenti.

Neist DIN	20153
DIN ISO	1320
DIN EN	3148
DIN IEC	2179
DIN ETS	185
DIN VDE	1535

3945 DIN ja 372 DIN EN inglise keeles.

Eriti rõõmustav on DIN EN ja DIN IEC standardite suur hulk. Need täiendavad olulisel määral lünka rahvusvaheliste standardite kättesaadavaks tegemisel meie vabariigis.

Veebruari alguses tulnud saadeti sisaldas endas 1994. aastal ilmunud uued dokumendid vastavalt "DIN-Mitteilungen" nr.1 1994. See väljaanne toob uute dokumentide loetelude kõrval ära ka andmed muudatustest ja asendustest.

Seega on käesoleva seisuga garanteeritud ka dokumentide pidev täiendamine ja korrigeerimine.

Seoses DIN fondi saabumisega on ümber korraldatud ka raamatukogu töö. Ratsionaalsema paigutuse eesmärgil tegime rea ümberkorraldusi ja suurendasime lugejatele ettenähtud kohtade arvu. See oli õigustatud, sest külastajate arv raamatukogus kasvas. Kuna rahvusvahelisi ja välismaa standardeid kaasa ei laenutata,

tingib see suurema vajaduse dokumentidega kohapeal tutvuda. Dokumentidest on võimalik tellida ka koopia. Koopiate hinnad on vastavuses Saksa standardite hinnagruppidega, mis on ära toodud nii dokumentides kui ka loeteludes.

Tuletame meie lugejatele veelkord meelde, et raamatukogu on Teie käsutuses igal tööpäeval 8.30 - 16.00 ja teatmenõuetele vastame telefonil 49 35 32. Telefoni teel on Teil võimalik kontrollida dokumendi olemasolu, kehtivust, hinda jne.

Juta Laasma
Raamatukogu juhataja

VEEBRUARIS SAADUD ISO STANDARDID

ISO 1431-2:1994	Rubber, vulcanised or thermoplastic--Resistance to ozone cracking--Part 2: Dynamic strain test
ISO 3272-2:1994	Microfilming of technical drawings and other drawing office documents--Part 2: Quality criteria and control of 35 mm silver gelatin microfilms
ISO 3272-4:1994	Microfilming of technical drawings and other drawing office documents--Part 4: Microfilming of drawings of special and exceptional elongated sizes
ISO 3471:1994	Earth-moving machinery--Roll-over protective structures--Laboratory tests and performance requirements
ISO 4698:1994	Iron ore pellets--Determination of relative free-swelling index
ISO 5366-1:1994	Tracheostomy tubes--Part 1: Connectors for tubes for adults
ISO 5366-3:1994	Tracheostomy tubes--Part 1: Paediatric tracheostomy tubes
ISO 5961:1994	Water quality--Determination of cadmium by atomic absorption spectrometry
ISO 6326-4:1994	Natural gas--Determination of sulfur compounds--Part 4: Gas chromatographic method using a flame photometric detector for the determination of hydrogen sulfide, carbonyl sulfide and sulfur-containing odorants
ISO 6471:1994	Rubber, vulcanised--Determination of crystallisation effects under compression
ISO 6474:1994	Implants for surgery--Ceramic materials based on high purity alumina
ISO 7961:1994	Aerospace--Bolts--Test methods
ISO/IEC 7816-3/Amd 1:1994	
ISO 8082:1994	Self-propelled machinery for forestry--Roll-over protective structures--Laboratory tests and performance requirements
ISO 8145:1994	Thermal insulation--Mineral wool board for overdeck insulation of roofs--Specification
ISO 8756:1993	Air quality--Handling of temperature, pressure and humidity data

ISO 9020:1994	Binders for paints and varnishes--Determination of free-formaldehyde content of amino resins--Sodium sulfite titrimetric method
ISO 9122-6:1994	Texisity testing of fire effluents--Part 6: Guidance for regulators and specifiers on the assesssment of toxic hazards in fires in buildings and transport
ISO 9141-2:1994	Road vehicles--Diagnostic systems--Part 2: CARB requirements for interchange of digital information
ISO 9367-2:1994	Lashing and securing arrangements on road vehicles for sea transportation on Ro/Ro ships--General requirements--Part 2: Semi-trailers
ISO 9848:Cor1:19	Technical corrigendum 1
ISO 9939:1994	Aerospace--Pressure re-oiling connection (new type)
ISO 10198:1994	Micrographics--Rotary camera for 16 mm microfilm--Mechanical and optical characteristics
ISO 10332:1994	Seamless and welded (except submerged arc-welded) steel tubes for pressure purposes--Ultrasonic testing for the verification of hydraulic leak-tightness
ISO 10360-2:1994	Co-ordinate metrology--Part 2: Performance assessment of co-ordinate measuring machines
ISO 10362-2:1994	Cigarettes--Determination of water in smoke condensates--Part 2: Karl Fischer method
ISO 10550:1994	Micrographics--Planetary camera systems--Test target for checking performance
ISO 10697-2:1994	Steel--Determination of calcium content by flame atomic absorption spectrometry--Part 2: Determination of total calcium content
ISO 10753:1994	Coal preparation plant--Assessment of the liability to breakdown in water of materials associated with coal seams
ISO 10836:1994	Iron ores--Method of sampling and sample preparation for physical testing
ISO 11134:1994	Sterilization of health care products--Requirements for validation and routine control--Industrial moist heat sterilization
ISO 11135:1994	Medical devices--Validation and routine control of ethylene oxide sterilization
ISO 12306:1994	Plain bearings--Measurement of wall thickness of thin-walled half-bearings and thin-walled bushes
ISO 12308:1994	Plain bearings--Quality assurance--Sample types--Definitions, applications and testing

ISO STANDARD 3166 MAADE KOODID

On ilmunud ISO standard 3166:1993, milles on ära toodud maade ametlikud nimetused ning nende koodid - kahe ja kolmetähelised ning numberkoodid. Standard on inglise ja prantsuse keeles. Esmakordselt on selles standardis sees ka Eesti. Tuletame meelde, et Eestile on omistatud koodid EST, EE ja 233. ISO 3166 juures on

moodustatud infoteenistus (Maintenance Agency), kes annab välja infobulletääni standardi täienduste ja muudatuste kohta. Ka EVS saab nüüd operatiivselt kätte need muudatused.

CEN UUS LOGO

Euroopa Standardikomitee CEN on võtnud kasutusele uue logo. Logo põhi on sinine.

Juulis oli kehtivaid CEN-i standardimisalaseid dokumente 1059. Neist Euroopa standardeid 941, harmoniseeritud dokumente 8, eelstandardeid 100 ja 10 CEN aruannet.

ISO TEHNILISTE KOMITEEDE KOOSOLEKUTE KALENDER

Standardiametis on võimalik tutvuda ISO tehniliste komiteede ja ala-komiteede koosolekute kalenderplaani 2000.aastani.

ISO POOLT ON VÄLJA ANTUD

RAHVUSVAHELINE METROLOOGIASÕNASTIK PÕHI-JA
ÜLDTERMINOLOOGIA OSAS

JUHEND MÕÕTMISTE MÄÄRAMATUSE VÄLJENDAMISEKS

Sõnastik on valminud koostöös järgmiste organisatsioonidega: BIPM, IEC, IFCC, IUPAC, IUPAP, OIML.

Nii nagu sõnastiku esimeseski väljaandes on asetatud rõhk metroloogiaalastele põhi- ja üldmääratlustele ning üldkõkkuleppeliste terminite kehtestamisele koos määratlustega.

Juhend haarab laia mõõtmiste spektri s.h.

- kvaliteedi kontrolli ja juhtimise tagamiseks tootmises
- fundamentaal- ja inseneriteadustes nii fundamentaal- kui rakendusuurimustes
- rahvusvaheliste kui ka rahvuslike füüsikaliste suuruste etalonide etalonainete väljatöötamises, kasutamises ja võrdlemises

Kes on huvitatud sõnastiku ja juhendi ostmisest, palume esitada tellimuskiri Standardiametile.

Hinnad Šveitsi frankides on CHF 57.- ja CHF 77.- Hinna kroonides saame anda peale arve esitamist ISO poolt, kusjuures kehtib tavaline hinnaalandus.

VEEBRUARIS SAADUD KATALOOGID

DIN Katalog für technische Regeln 1993

DIN Katalog für technische Regeln 9.Ergänzung Stand 1.Januar 1994

Band 1 Deutsche Normen und technische Regeln

Band 2 Internationale Normen und ausländische Normen

STANDARDITE PROJEKTIDEST

Standardiametis on töös alljärgnevad Eesti standardite projektid:

"Standardite ülesehitus, sõnastus, vormistamine ja sisu" projekti teine redaktsioon.

Üksuste tähistamine elektrotehnikas

IEC 750 alusel hr.Prand 61 28 59

Elektrotehnika tingmärgid. Elektrijuhid ja ühendusseadised

IEC 617-3 alusel hr. Aedna 612 347

Elektrotehnika tingmärgid. Passiivsed elemendid

IEC 617-4 alusel hr.Pihelgas 61 28 59

Elektrijoonised. Siseühenduse skeemide ja tabelite koostamine

IEC 113-6 alusel hr.Pihelgas

Elektrotehnika tingmärgid. Elektrienergia tootmine ja muundamine

IEC 617-6 alusel hr.Pihelgas

Elektrijoonised. Välisühenduste skeemide ja tabelite koostamine

IEC 113-5 alusel hr.Prand 61 28 59

Elektrotehnika tingmärgid. Üldised elementaarmärgid, täpsustavad märgid ja muud üldkasutatavad märgid

IEC 617-2 alusel hr. Prand 61 28 59

Asjasthuvitatutel on võimalus Standardiametis tutvuda ülaltoodud standardite projektidega ja avaldada arvamusi nende kohta. Samuti on ära toodud koostajate kontakttelefonid.

MÜÜGILE ON SAABUNUD JÄRGMISED EESTI STANDARDID

		Hind
EV ST 626-93	Kalatoodete markeerimine	58.-
EVS 636:1993	Põletatud põlevkivi portlandtsemendi, portland-põlevkivitsemendi ja segutsemendi tootmiseks	18.-
EVS 637-1:1993	Tsemendi teimimeetodid. Tugevuse määramine	28.-
EVS 642:1993	Värske ja jahutatud kala. Tehnilised tingimused	28.-
EVS 643:1993	Kalakonservid ja preservid. Terminid ja määratlused	21.-

EVS 644:1993	Kirjutuspaber. Formaadid	18.-
EVS 645:1993	Kirjaümbrikud ja kirjataskud	21.-
EVS 648:1993	Veiserümpade klassifikatsioon	24.-

Standardite hinnad määratakse vastavalt hinnagruppidele olenevalt standardi lehekülgede arvust. Müügihind sisaldab ka käibemaksu.

On ilmunud trükist ka Eesti standardid

EV ST 613-93 Liiklusmärgid ja nende kasutamine Hind 92.-

EV ST 614-92 Teemärgised ja nende kasutamine Hind 30.-

Neid standardeid levitab EVS-iga sõlmitud lepingu alusel Eesti Maanteeameti Tehnokeskus. Ristiku põik 8 tel.49 95 01

Samuti saab nimetatud standardeid osta maakondade teedevalitsustest.

JAANUARIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01116704 TT 24-93	Tarvitamisvalmis tapeediliim	01 01 94
EE 01098194 TT 1-93	Gaasikulu korrektor	01 02 94
EE 13012565 TS 30-93	Universaalne šampoon "Kannikese"	24 12 93
EE 13012565 TS 31-93	Vanniveevahustaja "Kristel"	24 12 93
EE 13012565 TS 35-93	Vedelad šampoonid	24 12 93
EE 18003312 TT 4-93 muud.1	Jogurt	01 01 94
EE 18003312 TT 5-93 muud.1	Pärnu hapupiim	01 01 94
EE 18003312 TT 6-93 muud.1	Juuretispiim müsliiga	01 01 94
EE 35002142 ST 1:94	Valge emailvärv "Elmar". Tehnilised nõuded. Katsetamine	10 01 94
EV 10 TT 1-79-93	Koerte toidulisand	15 01 94- 01 01 99

EV 200 TT 169-43 Veoautode kütusepaagid 01 01 94-
01 01 99

TT 38.309-03-23-92 Šampoon "Nõgese" 19 06 92

TT 38.309-03-23-92 Šampoon "Salvei" 01 12 92

NB! Ettevõtete normdokumentide muretsemiseks pöörduda otse vastavasse ettevõttesse.

Ettevõtet saab identifitseerida dokumendi tähistuse järgi. Teavet saab ka standardiosakonnast.

